

Materiál na mimoriadne rokovanie

HSR SR 23.9.2024

bod 2

STANOVISKO

k návrhu zákona o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov

1. Popis návrhu

Návrh zákona o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) sa predkladá vzhľadom na vysoký deficit verejných financií a vysoké zadlženie Slovenska. Zákonom sa navrhuje konsolidačné opatrenie, realizáciou ktorého sa prispeje k zvýšeniu príjmov do štátneho rozpočtu, čo prispeje k stabilizácii verejných financií a k eliminácii negatívnych vplyvov na vývoj hospodárstva Slovenskej republiky. Pri prijímaní opatrenia sa sleduje cieľ primeraného rozdelenia daňovej záťaže medzi dotknuté daňové subjekty.

Návrh zákon je navrhnutý tak, aby mal čo najmenšie negatívne vplyvy na prevažnú väčšinu obyvateľov a aby primerane, proporcionálne a nediskriminačne zasiahol všetky relevantné subjekty. Návrhom zákona sa podporujú elektronické platby, čo odzrkadľuje snahu v boji proti daňovým podvodom a daňovým únikom. Digitálne platby zefektívňujú výkon kontroly plnenia daňových povinností a prispievajú k zlepšeniu výberu daní.

2. Stanovisko KOZ SR

Návrhom zákona sa zavádza nová daň z finančných prostriedkov odpísaná z účtu daňovníka pri finančnej transakcii. Sadzba dane je určená ako 0,40 % v prípade bankových prevodov s maximálnou daňou 40 eur za transakciu, 0,8 % v prípade výberov hotovosti na pobočke a 2 eura pri výbere.

Odhaduje sa, že na základe skúsenosti z Maďarska by mala nová daň zvýšiť príjmy rozpočtu verejnej správy o 517 mil. eur v prvom roku a následne 723 až 755 mil. eur ročne. Keďže ide o nový návrh zákona jeho zavedenie otvára množstvo otázok a nie je jasné, či sa ním dosiahne sledovaný cieľ.

Z návrhu zákona napríklad nie je jasné, ako sa zabráni vytváraniu bankových účtov v rámci EÚ, či iných krajín, čím sa zákon jednoducho obíde.

Vzhľadom na veľký objem prostriedkov, ktoré sú odhadované, že sa vyberú, možno predpokladať, že sa tieto náklady opätovne prenesú do cien. Rovnako ako pri ostatných konsolidačných opatreniach uvádzame, že ich kombinácia a dopad na náklady podnikateľov môže zhoršiť postavenie odborov pri kolektívnom vyjednávaní najmä v oblasti odmeňovania. Rovnako sa takto nastavená daň významne dotkne malých a stredných podnikov a živnostníkov (ktorí nie sú zo zákona vylúčení), čo môže ešte zvyšovať tlak na obchádzanie priznávania príjmov a znižovanie realizácii bezhotovostných platieb. Už v súčasnosti je objem šedej ekonomiky niekoľko miliárd eur.

Rovnako sa transakčná daň dotkne aj organizácií, ktoré nie sú založené, alebo zriadené za účelom podnikania a tvorby zisku. Tieto organizácie netvoria príjmy a zisky a nemajú zdaniteľné príjmy, ktoré by podliehali dani. Zavedený zákon spôsobí, že napríklad pri platbe členského medzi organizáciami sa tieto budú zdaňovať a použitie týchto prostriedkov na zaplatenie nejakých verejnoprospešných služieb bude opäť zaťažené daňou. S takouto úpravou nesúhlasíme a žiadame, aby takéto organizácie boli vyňaté zo zákona.

Rovnako nesúhlasíme, aby dani podliehali platby vykonávané na účet fyzickej osoby – nepodnikateľa. Takto navrhovaná úprava totižto zaťaží aj bezhotovostné vyplácanie mzdy na účet zamestnanca, čo znova zdvihne nepriame osobné náklady (zvýši daňovo-odvodové zaťaženie práce, čo je v rozpore aj so záväzkami vlády SR), čo môže mať vplyv aj na spomalenie rastu miezd. Keďže zaťaženie takýchto finančných transakcií sa môže negatívne preniesť do vyjednávania o výške platov nesúhlasíme, že sa vytvárajú dve skupiny zamestnancov. Zákon totižto vylučuje z povinnosti platiť daň aj Sociálnu poisťovňu, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie a obce a vyššie územné celky.

3. Závery a odporúčania

KOZ SR žiada zapracovať vznesené pripomienky.